

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/79/2017
Identifikačné číslo spisu: 4113011371
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4113011371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného V. R. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 4T/137/2013, na neverejnom zasadnutí dňa 27. februára 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného V. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 11. februára 2014, sp. zn. 2To/6/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Tr. por. dovolanie obvineného V. R. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo 16. decembra 2013, sp. zn. 4T/137/2013, bol obvinený V. R. uznaný vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

1/ dňa 03. marca 2013 v čase okolo 14:30 hod. v M. na R. ulici pri vchode č. XX obytného domu, si vyhlíadol V. W., nar. XX. N. XXXX, ako osobu vyššieho veku, ku ktorej zozadu pristúpil, chytil jej kabelku, ktorú držala v pravej ruke a začal jej ju ťahať, čomu sa poškodená bránila a pocítila v hornej časti pravej ruky silnú bolesť, spadla na chodník a vtedy jej kabelku, v ktorej mala červenú menšiu peňaženku s hotovosťou 5,- Eur, čiernu koženú peňaženku s obsahom: občiansky preukaz, kartička poisťovne, karta na autobus Veolia, čipová karta na obedy a hotovosť vo výške 15,- Eur, prenosnú linku na telefonovanie slúžiacu ako mobilný telefón v hodnote 30,- Eur, vytrhol z ruky a ušiel, čím tak poškodenej V. W. spôsobil zranenie a to zlomeninu horného konca ramennej kosti vpravo s trieštivou zónou s dobou liečenia najmenej 8 týždňov, pričom utrpela ťažký úraz a krádežou vecí jej spôsobil škodu vo výške 50,- Eur,

2/ dňa 13. marca 2013 v čase okolo 05:45 hod. v M. na F. ulici oproti U. P. D., si vyhlíadol Ing. J. D., nar. XX. T. XXXX, ako osobu vyššieho veku a keď prechádzala po chodníku smerom k Fakultnej

nemocnici, pristúpil k nej od chrbta a bezdôvodne ju udrel do chrbta, následkom čoho poškodená spadla na chodník a obvinený jej začal ťahať kabelku, ktorú mala zavesenú na ľavom pleci a ktorú si pridržovala rukou a obvinený s ňou začal zápasiť a ťahať ju spolu s kabelkou asi 10 m po chodníku, pričom sa mu kabelku hnedej farby, v ktorej boli osobné doklady, dioptrické okuliare v červenom tvrdom puzdre, kľúče od brány a vchodových dverí jej rodinného domu, klipsové náušnice a privesok z Toledského zlata, kožená červená peňaženka s obsahom 10,- Eur, podarilo vytrhnúť, pričom jej zobral aj bielu plátnú tašku s plastovou fľašou s obsahom moču, ktorý niesla na vyšetrenie a s vecami ušiel, čím Ing. J. D. spôsobil celkovú škodu 150,- Eur a taktiež jej spôsobil zranenie a to vyklbenie hlavice ľavej ramennej kosti so zlomeninou veľkého hrboľa ramennej kosti, odreninu na chrbtovej strane IV. prsta pravej ruky s dobou liečenia 8 týždňov, pričom poškodená utrpela ťažký úraz,

3/ dňa 17. marca 2013 v čase o 16:15 hod. v Nitre na chodníku v blízkosti činžovného domu na ul. S. W. XX za pohostinstvom U. si vyhliadol K. Q., nar. XX. M. XXXX ako osobu vyššieho veku, ku ktorej zozadu podišiel a snažil sa jej vytrhnúť dámsku kabelku čiernej farby, ktorú poškodená niesla v ľavej ruke, avšak poškodená sa aktívne bránila a s obvineným zápasila, následne však obvinený poškodenú chytil za hlavu a sotil ju následkom čoho táto spadla na zem a vtedy jej obvinený vytrhol kabelku z ruky a ušiel z miesta činu, pričom v kabelke boli osobné doklady poškodenej a čipová karta ma MHD, čím poškodenej K. Q. spôsobil škodu vo výške 30,- Eur a pri útoku obvineným jej bola spôsobená zlomenina hornej časti pravej ramennej kosti s posunom kostných úlomkov s dobou liečenia najmenej 8 týždňov, pričom utrpela ťažký úraz,

4/ dňa 18. marca 2013 v čase okolo 13:00 hod. v Nitre na ul. Topoľovej vedľa areálu základnej školy, si vyhliadol V. W., nar. XX. N. XXXX, ako osobu vyššieho veku, túto sledoval, následne k nej zozadu pristúpil a z ruky sa jej pokúsil vytrhnúť koženú kabelku modrej farby, ktorú poškodená držala v ruke, pričom toto sa mu najskôr nepodarilo, približne 30 sekúnd s poškodenou o uvedenú kabelku zápasil až sa mu ju podarilo vytrhnúť a následne s kabelkou ušiel smerom k areálu J., pričom sa v kabelke nachádzala kožená peňaženka s obsahom bankomatových kariet, 1 ks preukaz s číslom kardiostimulátora poškodenej, preukaz ZŤP, autobusový preukaz MHD a finančná hotovosť vo výške 90,- Eur, dioptrické okuliare v čiernom látkovom puzdre, mobilný telefón zn. NOKIA nezisteného typu, zväzok 6 kľúčov a hnedé kožené puzdro s občianskym preukazom a kartičkou poistenca, čím poškodenej V. W. spôsobil na odcudzených veciach škodu vo výške 492,50 Eur, a k zraneniu poškodenej nedošlo.

Za to ho Okresný súd Nitra odsúdil podľa § 188 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. sa obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. sa obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. sa obvinenému uložilo ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/80/2013 z 18. júla 2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodeným, špecifikovaným vo výroku predmetného rozsudku, škodu.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. sa poškodené, špecifikované vo výroku predmetného rozsudku, so

zvyškom nároku na náhradu škody odkázali na občianske súdne konanie.

O odvolaní obvineného proti výroku o treste rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Nitre rozhodol uznesením z 11. februára 2014, sp. zn. 2To/6/2014 tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti rozsudku Okresného súdu Nitra a uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal obvinený V. R. prostredníctvom obhajcu, dňa 09. decembra 2016 dovolanie na Okresnom súde Nitra.

Obvinený podaným dovolaním napadol výrok o vine a tým aj výrok o treste v prvostupňovom rozsudku, uplatňujúc dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por..

Namietaný dovolací dôvod vidí obvinený v neupozornení na zmenu právnej kvalifikácie, nakoľko súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 244 ods. 3 prvá veta Tr. por. neoboznámil vopred o zmene právnej kvalifikácie a to v posudzovaní všetkých štyroch skutkov, presnejšie čiastkových útokov, na rozdiel od obžaloby, ako pokračovacieho trestného činu. Obžaloba bola podaná za dva skutky, pričom prvý skutok pozostával z troch čiastkových útokov.

Obvinený rovnako poukázal na modifikáciu skutkovej vety súdom po prijatí vyhlásenia obvineného. Obvinený dal vyhlásením o vine dostatočne najavo, že nenamietá žiadnym spôsobom skutkové a právne závery obžaloby, a preto po prijatí vyhlásenia obvineného o vine už súd prvého stupňa nemá dôvod spochybňovať/modifikovať priznaný skutkový stav. Obvinený preto namietá skutočnosť, že súd prvého stupňa modifikoval skutkové zistenia uvedené v obžalobe, lebo zastáva názor o nemennosti skutkového a právneho stavu uvedeného v obžalobe v prípade prijatia vyhlásenia o vine obvineného súdom bez predchádzajúceho upozornenia súdu o zmenách v obžalobe.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera a zrušil uznesenie Krajského súdu v Nitre z 11. februára 2014, sp. zn. 2To/6/2014 a rozsudok Okresného súdu Nitra zo 16. decembra 2013, sp. zn. 4T/137/2013, v celom rozsahu a prikázal Okresnému súde Nitra aby vec znova prejednal a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že právo obvineného nebolo žiadnym spôsobom porušené, pretože tento mal obhajcu počas celého prípravného konania, obhajca bol prítomný na hlavnom pojednávaní, kde obvinený urobil vyhlásenie o vine. Obvinený ani jeho obhajca žiadnym spôsobom na hlavnom pojednávaní nenamietali právnu kvalifikáciu skutku a nenamietali ani modifikáciu skutkovej vety súdom po prijatí vyhlásenia obvineného, tak ako je to uvedené v dovolaní. S poukazom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podané obvineným V. R. prostredníctvom obhajcu zamietol.

Obvinený sa k vyjadreniu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 257 ods. 5 Tr. por. ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podané dovolanie formálne smeruje jednak proti rozsudku okresného súdu ako súdu prvého stupňa a uzneseniu krajského súdu ako súdu druhého stupňa, ktorý odvolanie obvineného podané do výroku o treste podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol. Dovolaateľ v ňom vecne napáda iba výrok o vine, ktorý urobil prvostupňový súd na základe jeho vyhlásenia o vine a proti ktorému Trestný poriadok, v rozsahu v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, nepriznáva obvinenému právo podať odvolanie.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Tr. por. pritom vyplýva, že proti rozsudku, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Toto ustanovenie ale zároveň neurčuje okruh osôb, ktoré sú oprávnené tak urobiť. Pri riešení tejto otázky je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä ustanovenia § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por., z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním (v tomto prípade výrok o vine), podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným.

Keďže obvinený nepodal (ani nemohol podať) proti dovolaním napádanému výroku o vine riadny opravný prostriedok a ani nedošlo k zmene tohto výroku v jeho neprospech na podklade odvolania prokurátora, nie je v posudzovanej veci osobou oprávnenou podať dovolanie a takouto osobou by mohol byť len minister spravodlivosti (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017).

Z týchto dôvodov Najvyšší súd dovolanie obvineného V. R. ako podané neoprávnenou osobou odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.